

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα οι μαθητές/τριες έρχονται σε **επαφή με τη φύση και τη βιοποικιλότητα και διαπιστώνουν την αλληλεπίδραση οικοσυστήματος και ανθρώπινης δραστηριότητας.**

Στόχοι του προγράμματος

Γνωστικοί

- Γνωριμία με τις έννοιες της βιοποικιλότητας, της μετακινούμενης κτηνοτροφίας και της γεωργίας
- Απόκτηση γνώσεων επάνω σε θέματα περιβαλλοντικά, όπως είναι η μεταβολή της βιοποικιλότητας
- Ευαισθητοποίηση και κριτική σκέψη των παιδιών για τα σύγχρονα περιβαλλοντικά ζητήματα

Συναισθηματικοί

- Συνεργασία και ομαδική δημιουργική εργασία
- Ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση για τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα

Δεξιότητες του νου/ πρωτοβουλία

- Ενθάρρυνση και ανάληψη πρωτοβουλίας
- Δημιουργική δραστηριότητα
- Εμπλοκή στη δημιουργία ηχοτοπίου

09: 15
π.μ.

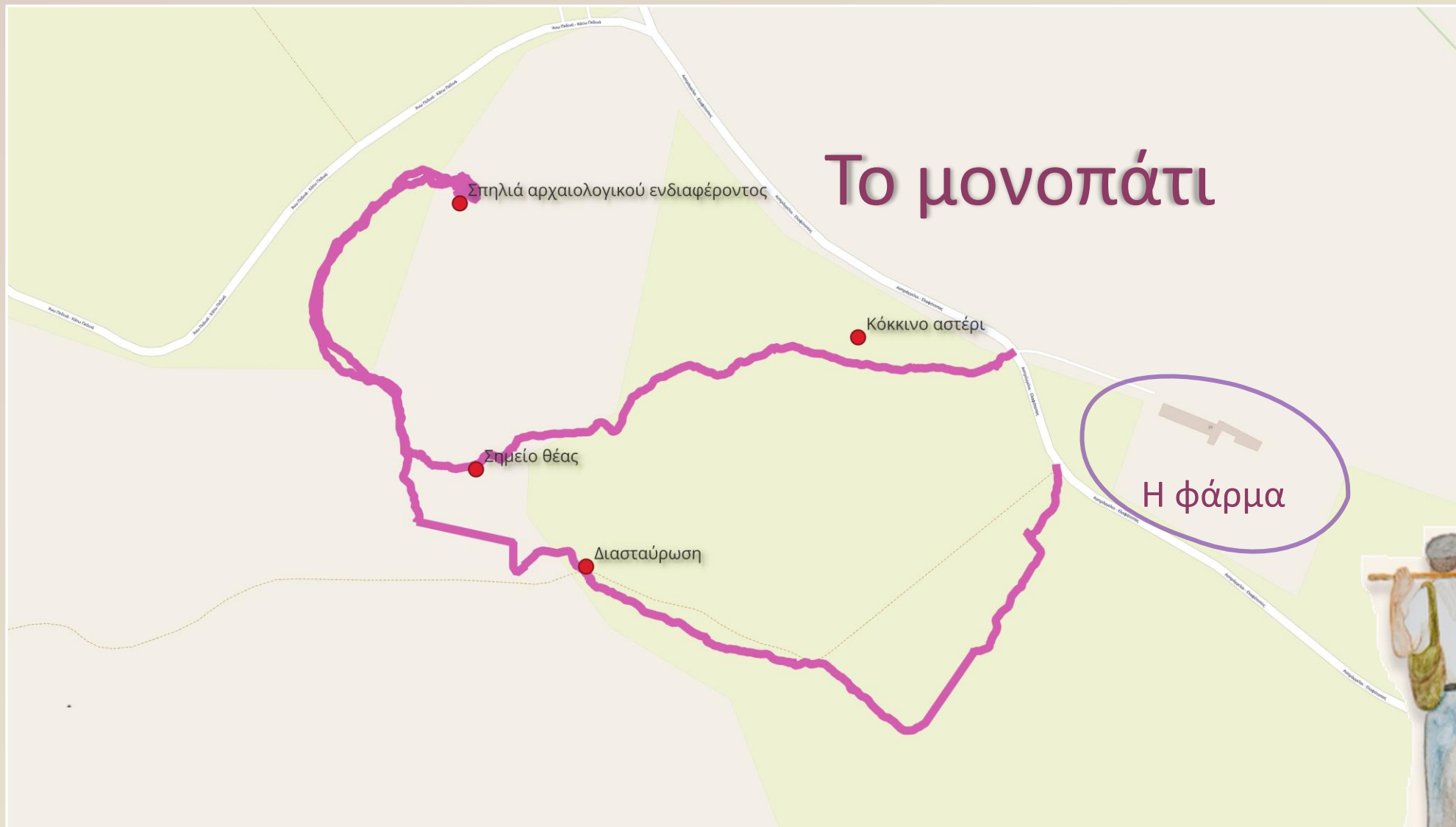
Άφιξη στον χώρο
του Οικομουσείου
Ζαγορίου

09: 45
π.μ.

Επίσκεψη στην
κτηνοτροφική
μονάδα

- Θα συναντηθούμε στον χώρο του Οικομουσείου όπου θα κάνουμε μία σύντομη παρουσίαση.
- Έπειτα θα κάνουμε ξενάγηση στη κτηνοτροφική μονάδα όπου τα παιδιά θα γνωρίσουν τον κτηνοτρόφο, θα δουν τα ζωάκια και θα έρθουν σε επαφή με καθημερινές εργασίες της φάρμας, όπως ενδεικτικά τάισμα ζώων, σπορά, φύτεμα κλπ.
- Στη συνέχεια θα περπατήσουμε σε μικρό μονοπάτι, όπου θα κάνουμε έναν σύντομο ηχοπερίπατο.
- Στο τέλος θα παίξουμε ένα παιχνίδι με αινίγματα, ώστε να ανακεφαλαιώσουμε με διασκεδαστικό τρόπο όσα μάθαμε και είδαμε.

Το μονοπάτι

Ορισμοί που θα μάθουν τα παιδιά (καθώς περπατάνε στο μονοπάτι ή βρίσκονται στη φάρμα)

- Βιοποικιλότητα
- Οικοσύστημα

- Μετακινούμενη κτηνοτροφία

και την αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

Βιοποικιλότητα

είναι μία ευρεία έννοια και αναφέρεται στην ποικιλία των ειδών που υπάρχουν στο φυσικό περιβάλλον. Πιο συγκεκριμένα ονομάζεται η ποικιλία των οικοσυστημάτων, των ειδών και των γονιδίων που υπάρχουν στον κόσμο ή σε έναν συγκεκριμένο οικότοπο.

Επομένως ως βιοποικιλότητα νοούνται όλα τα είδη που ζουν στη γη και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Οικοσύστημα

είναι το φυσικό περιβάλλον και οι οργανισμοί που ζουν σε αυτό. Ο άνθρωπος από τότε που εμφανίστηκε στη Γη βρίσκεται σε συνεχή αλληλεπίδραση με το περιβάλλον του. Το οικοσύστημα είναι το περιβάλλον γύρω μας με όλους τους βιοτικούς παράγοντες μιας περιοχής, δηλαδή τους οργανισμούς που ζουν σε αυτήν, μαζί με τα αβιοτικά στοιχεία, όπως είναι ο αέρας, το νερό, το χώμα, ο ήλιος, κ.λπ.

Μετακινούμενη κτηνοτροφία

είναι η ετήσια μετακίνηση των κοπαδιών αιγοπροβάτων μεταξύ θερινών και χειμερινών βοσκοτόπων. Η πρακτική της μετακίνησης ήταν χαρακτηριστικό των ορεινών κτηνοτροφικών κοινοτήτων και ο πολιτισμός τους βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στην μετακίνηση αυτή. Ταυτόχρονα επηρέασε και τη διαμόρφωση του γύρω τοπίου. Οι μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι γνώριζαν πολλά πράγματα για το περιβάλλον γύρω τους. Η μετακίνηση αυτή γινόταν προκειμένου να εγκαθίστανται σε ψηλότερο σημείο του βουνού τους ζεστούς μήνες και σε χαμηλότερο σημείο τους κρύους μήνες. Η πρακτική αυτή βοηθούσε το κοπάδι να βρίσκει τροφή όλον τον χρόνο.

Πώς επηρεάζει η μετακινούμενη κτηνοτροφία το οικοσύστημα;

Συντήρηση Μονοπατιών

Οι μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι, μετακινούνται από το βουνό στα χειμαδιά (προστατευόμενος πεδινός τόπος, όπου ξεχειμωνιάζουν τα κοπάδια). Κατά αυτόν τον τρόπο, κρατάνε τα μονοπάτια σε καλή κατάσταση, που σε περίπτωση εγκατάλειψης γεμίζουν νεκρά κλαδιά, βλάστηση, πέτρες, και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εύκολα.

Μείωση κινδύνου πυρκαγιών

Τα μετακινούμενα κοπάδια στο πέρασμά τους τρώνε ξερά κλαδιά και χορτάρια! Κατά αυτόν τον τρόπο βοηθάνε να απομακρυνθούν υλικά, τα οποία τους καλοκαιρινούς μήνες, υπάρχει ο κίνδυνος να πάρουν φωτιά.

Διατήρηση βιοποικιλότητας

Δυστυχώς πάντα κάποιο ζώο δεν καταφέρνει να φτάσει τον προορισμό του, είτε λόγω αρρώστιας, είτε λόγω κάποιου θηρευτή. Ο θάνατος ενός ζώου από το κοπάδι του κτηνοτρόφου, βοηθάει, όμως, πολύ να συνεχίσουν να υπάρχουν άλλα, άγρια ζώα, όπως ο **ασπροπάρης** ή ο **λύκος**.

Ο **ασπροπάρης**, ο μικρότερος από τους 4 γύπες της Ελλάδας, τρώει, και με αυτόν τον τρόπο καθαρίζει το τοπίο από τα νεκρά ζώα του κτηνοτρόφου.

Το ίδιο, περίπου, συμβαίνει και με τον λύκο, ο οποίος όμως για να τραφεί, κυνηγάει που και που κάποιο ζώο από το κοπάδι.

Επίσης, τα πρόβατα και τα κατσίκια στο πέρασμά τους, τρώνε φυτά καιμανιτάρια. Με την έκκριση περιττωμάτων τους, μοιράζουν τους σπόρους τους στο περιβάλλον και τα βοηθάνε να εξαπλωθούν.

Πώς συνδέονται τα ζωάκια μίας φάρμας με τα λαχανικά;

Σκαλίζω, φυτεύω και ανακαλύπτω

Από πού έρχεται η τροφή μας; Υπάρχουν εποχικά λαχανικά; Θα δούμε από κοντά πού φυτρώνουν τα λαχανικά που τρώμε, θα ανακαλύψουμε τα διαφορετικά λαχανικά ανάλογα με την εποχή που διανύουμε και θα μάθουμε για την ανάπτυξή τους. Οι μικροί κηπουροί θα ασχοληθούν με βασικές εργασίες ενός λαχανόκηπου και θα μάθουν για τη σπορά, το φύτεμα, το πότισμα, το βιολογικό λίπασμα και τη συγκομιδή.

Δημιουργία ενός νέου
ηχοτοπίου, σε συνδυασμό
με το ήδη υπάρχον.

Ηχοτοπίο (soundscape) Lo-fi
Hi-fi

αλληλεπίδραση φυσικού και
κοινωνικού περιβάλλοντος, κοινωνικο-
πολιτισμικής κοινότητας και
«εσωτερικού ηχοτοπίου» κάθε
ανθρώπου

Ένα ηχοτοπίο μπορεί να βιωθεί πληρέστερα όταν
κάποιος έρχεται σε επαφή με τον ίδιο τον τόπο. Το κάθε
ηχοτοπίο είναι δημιούργημα των ανθρώπων που το
κατασκευάζουν, τη στιγμή ακριβώς που το
προσλαμβάνουν.

(Πανόπουλος, 2005)

Στους ηχοπεριπάτους η εμπειρία του βαδίσματος κατέχει τεράστια σημασία. Ο χρήστης δεν περπατάει για να συμπληρώσει αποστολή, ούτε για να φτάσει σε συγκεκριμένα γεωαναφερμένα σημεία. Αλλά για να διερευνήσει την παραγόμενη σχέση του κινούμενο σώματος με τα μέσα που χρησιμοποιούνται και το περιβάλλον.

Τα παιδιά θα κάτσουν να ηχογραφήσουν το ηχοτοπίο στο οποίο βρίσκονται (φάρμα/μονοπάτι)

Αφού ηχογραφήσουν και μάθουνε πράγματα τα παιδιά στο πεδίο,
θα επιστρέψουμε στο χώρο του Οικομουσείου.
Τα παιδιά εκεί θα μπορούν για λίγο να ξεκουραστούν, έως να
ξεκινήσει και η τελευταία δραστηριότητα της ημέρας.

Για παιδιά νηπιαγωγείου και Α' Δημοτικού:

- Παιχνίδι χαμένου θησαυρού
- Παιχνίδι με αινίγματα

Άνω Πεδινά Ζαγορίου,
T.K. 440 07
Κουτσούκου Παναγιώτα
T. (+30) 6977 391498
email: ecomuseumzagori@gmail.com
www.ecomuseumzagori.gr